

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle

HALLITUKSEN ESITYS LAIKSI TULVARISKIEN HALLINNASTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA

Tausta

Tulvariskien hallinnasta annetulla lailla (620/2010, *tulvariskilaki*) säädetään suunnittelujärjestelmästä, jonka tarkoituksena on tunnistaa poikkeuksellisille tulville ja niistä aiheutuville merkittävälle vahingoille alttiit kohteet vesistöalueilla ja merenrannikolla sekä esittää toimenpiteet vahinkojen estämiseksi ja vähentämiseksi.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus kokoaa tulvariskien hallinnan suunnittelua varten tarpeellisen aineiston ja tekee ehdotuksen hallintasuunnitelmaksi toimialueellaan. Aineisto ja suunnitelmaehdotus käsitellään vesistöalueen tulvaryhmässä, johon kuuluvat ELY-keskuksen lisäksi alueen maakunnan liittojen, kuntien ja alueiden pelastustoimien edustajat. Tolvaryhmä hyväksyy ehdotuksen tulvariskien hallintasuunnitelmaksi ja siihen sisältyviksi toimenpiteiksi, joilla tulvariskien hallinnan tavoitteet pyritään saavuttamaan.

Vesistöalueiden ja merenrannikon tulvariskien hallintasuunnitelmat hyväksyy maa- ja metsätalousministeriö kuudeksi vuodeksi kerrallaan. Suunnitelman hyväksyminen ei muodosta viranomaisille tai muille toimijoille veloitetta toteuttaa suunnitelmassa esitettyjä toimenpiteitä. Suunnitelmien ja niiden laissa säädetyn, eri tahot osallistavan valmisteluprosessin tarkoituksena on saavuttaa mahdollisimman laaja yhteisymmärrys siitä, miten tulvariskien hallinta voidaan parhaiten järjestää suunnitelmassa tarkoitettulla alueella.

Tulvariskilain muutosehdotus

Ehdotuksella täydennettäisiin ELY-keskuksen ja tulvaryhmän tehtäviä. Lisäksi lakiin otettaisiin säännökset tulvariskien hallinnassa tarvittavan aineiston toimittamisesta tietojärjestelmiin digitaalisesti. Lakiin tehtäisiin myös eräitä teknisiä tarkistuksia.

ELY-keskuksen tehtävät

Tulvariskilaissa säädetään ELY-keskuksen tehtävistä tulvariskien hallinnassa. Tulvariskien hallinta on osa veden kierron ja vesivarojen hallinnan kokonaisuutta, jossa joudutaan tulvien lisäksi ottamaan huomioon muut tavanomaisesta poikkeavat vesiolot, esimerkiksi rankkasateet, erityiset jääilmiöt kuten hyhyde- ja jääpatotulvat, kuivuus sekä poikkeuksellisten vesitilanteiden hallinta tällaisissa olosuhteissa. Ilmaston muuttuessa tavanomaisesta poikkeavien säiden ja vesitilanteiden ennakoita yleistyvän. Vesioloihin monella tavalla vaikuttavaan muutokseen sopeutumiseksi tulvariskilaissa säädetäisiin, että ELY-keskuksen olisi tulvariskien hallintaa suunnitellessaan arvioitava myös tällaisten tilanteiden vaikutukset.

Tolvaryhmän tehtävät

Tulvariskin hallintasuunnitelmissa esitettävää toimenpiteitä tehdään useilla eri hallinnonaloilla kuten vesivarojen käytön ohjauksessa, alueiden käytön suunnittelussa, vesitaloushankkeiden ja muun rakentamisen luvituksessa, pelastustoimissa sekä viranomaisten järjestämässä neuvonnassa ja viestinnässä.

Tolvaryhmiin osallistuvat tahot ovat lain voimassaolon aikana pitäneet tarpeellisenä käsitellä toimenpiteitä ja niiden toteuttamista myös suunnitelmaehdotuksen hyväksymisen jälkeen ennen seuraavan suunnittelukauden alkua. Tulvariskien onnistuneen hallinnan kannalta on ratkaisevaa, että tolvaryhmien laatimien suunnitelmien mukaiset toimenpiteet toteutetaan käytännössä. Tämän vuoksi ehdotetaan säädettäväksi, että tolvaryhmän tehtävänä olisi myös seurata hallintasuunnitelmassa asetettujen

tavoitteiden toteutumista. Tulvaryhmä tarkastelisi eri hallinnonaloilla toteutettujen toimenpiteiden tuloksellisuutta ja arvioisi koordinoitusti tarvetta ja mahdollisuuksia toimenpiteiden tehostamiseksi suunnitelmassa tarkoitetun ajanjakson kuluessa. Tavoitteiden toteutumisen seuranta tukisi myös seuraavan suunnittelukauden valmistelutyötä.

Tietojen toimittaminen

Esityksellä tehostettaisiin tulvariskien hallinnan suunnitteluaineiston käsittelyä. ELY-keskus toimittaisi tulvakartat, hydrologisen havaintotiedon ja hallintasuunnitelmat digitaalisessa muodossa Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämiin tietojärjestelmiin. Tämä vastaa myös nykyistä käytäntöä.

Kuntien tehtävänä on huolehtia hulevesistä aiheutuvien tulvien arvioinnista ja niiden hallinnan suunnittelusta alueellaan. Ehdotuksen mukaan kunta asettaisi suunnittelun vaatiman aineiston ELY-keskuksen ja Suomen ympäristökeskuksen saataville digitaalisessa muodossa. Ehdotuksen mukaan olisi riittävää, että kunta asettaisi tiedot tekniselle rajapinnalle ELY-keskuksen ja Suomen ympäristökeskuksen saataville siten, että ne olisivat digitaalisesti luettavissa ja siirrettävissä Suomen ympäristökeskuksen tietojärjestelmään. Vaihtoehtoisesti kunta voisi myös toimittaa tiedot digitaalisesti tai tallentaa ne itse suoraan tulvatietojärjestelmään.

Valtioneuvoston asetuksen muutos

Lakiehdotuksen mukaan tulvaryhmän tehtävänä olisi seurata tulvariskien hallintasuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden toteutumista. Tulvaryhmän toiminta jatkuisi siten hallintasuunnitelman hyväksymisen jälkeen ainakin seuraavaan, kuuden vuoden välein toistuvaan suunnittelukauteen asti.

Tulvariskien hallinnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (659/2010) mukaan tulvaryhmän toimikausi voi nykyisin olla enintään kuusi vuotta. Sääntely ei mahdollista tulvaryhmän katkeamatonta toimintaa suunnittelukausien välisenä aikana. Asetuksen 6 §:n 2 momenttia on tämän vuoksi tarkoitus muuttaa siten, että maa- ja metsätalousministeriö voisi asettaa tulvaryhmän toistaiseksi tai sopivaksi katsomakseen määräajaksi (poistot merkitty yliviivauksin, lisäykset kursivilla):

Valtioneuvoston asetus

tulvariskien hallinnasta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti
muutetaan tulvariskien hallinnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (659/2010) 6 § seuraavasti:

6 §

Tulvaryhmän asettaminen ja toimikausi

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toimittaa tulvariskien hallinnasta annetun lain 8 §:n 3 momentissa tarkoitetun ehdotuksen niille maakunnan liitoille, jotka toimivat ehdotuksessa tarkoitetuilla vesistöalueilla tai merenrannikon alueilla. Maakunnan liitto tekee ehdotuksen tulvaryhmän asettamisesta *ja sen toimikaudesta* neuvoteltuaan toimialueensa asianomaisten kuntien ja alueen pelastustoimien sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa. Maakunnan liitto tai liitot yhdessä toimittavat ehdotuksen maa- ja metsätalousministeriölle.

Maa- ja metsätalousministeriö asettaa tulvaryhmän ~~enintään kuudeksi vuodeksi kerrallaan~~ *toistaiseksi tai sopivaksi katsomakseen määräajaksi. Toimikausi* Määräaikainen toimikausi on pyrittävä sovittamaan yhteen vesienhoidon järjestämisestä annetun lain 14 §:ssä tarkoitettujen, samalla vesistöalueella toimivien yhteistyöryhmien toimikausien kanssa.

Lisätietoja:

Pekka Kemppainen
lainsäädäntöneuvos

Maa- ja metsätalousministeriö / luonnonvaraosasto / oikeudellinen yksikkö
puh. 040 173 0249
pekka.kemppainen@mmm.fi